

«І родяться месники в безстінних оселях»

Віра Вовк

у Молдові. І українську мову він чув хіба що від мами, котра родом з Ніжинщини.

- Вам куда ехать? – почувала вже в машині.
- Ще хочу до роботи зайти на базар.
- А где Вы работаете?
- В університеті.

Доїхали ми швидко. Я подякувала і почувала: – Вот доживем до победы и Вы будете учить меня говорить на украинском.

Снайпер 163 батальйону 119 окремої бригади ТРО Чернігівської області, доброволець Олександр Мацієвський загинув 30 грудня 2022 року. Сусіди дізналися про це 14 лютого в день його поховання в Ніжині. А 6 березня ми впізнали його в соцмережах і разом з мамою Пашею Михайлівною Демчук, дружиною і сином вдруге пережили цю смерть. Росіяни поширили відео розстрілу українського бійця і його «Слава Україні!»

Обивателі дивувалися: «Звичайний чоловік, вівчарку отут вигулював...»

Ми знаємо з української історії, що багато декларативних патріотів у кризових ситуаціях поводитися, скажімо так, по-різному, а люди зовсім неpubлічні реально були героями і виявляли фантастичні приклади мужності.

«Європейці щиро дивуються нашій стійкості, тому що це непередбачувано, її не можна визначити “до того, як”. Тільки, коли щось стається, тоді й виникає оце “Ух ти!”, – вважає соціальний і військовий психолог Олег Покальчук. – Візьміть профайли наших реальних героїв – якщо на секунду затулити рукою те, що вони зробили під час війни, це абсолютно звичайні українці й українки».

Глава держави посмертно присвоїв Олександрові Мацієвському звання Героя України, його іменем названа вулиця в Ніжині.

А в Берліні на перехресті Schwedter str. та Kastanienallee з'явилося ось таке графіті (на фото).

Надія ОНИЩЕНКО

КОНФЕРЕНЦІЇ

Життя як чисте дзеркало

26–27 травня 2023 року в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя відбулася Всеукраїнська наукова конференція

«Показати свій народ як у чистому дзеркалі»: життєтворчий феномен Ганни Барвінок, приурочена 195-річчю від дня народження письменниці.

Організаторами наукового зібрання стали: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Департамент освіти і науки Львівської

обласної державної адміністрації, Інститут Івана Франка НАН України, Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Обласний історико-меморіальний музей-заповідник Пантелеймона Куліша «Ганнина Пустинь», ВГО «Союз Українок», Центр регіонального вивчення культури Полісся. Конференція відбувалася під патронатом Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя та Чернігівської обласної військової адміністрації. Відбувалася конференція у змішаному режимі спілкування офлайн та онлайн на платформі ZOOM.

З вітальним словом до учасників конференції звернувся: ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, заслужений працівник освіти України, доцент Олександр Самойленко, Уповноважений із захисту державної мови, кандидат філологічних наук Тарас Кремень, секретар Ніжинської міської ради Юрій Хоменко, який за дорученням голови Чернігівської обласної військової адміністрації Вячеслава Чауса вручив Почесну грамоту ОДА за особистий вагомий внесок у розвиток науки доцентці Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя Наталії Демченко. Подякою Голови ОДА нагороджено також доцента Гоголівського вишу Вячеслава Прудька.

Від імені наукової спільноти України конференцію вітали: доктор філологічних наук, академік Національної академії наук України, директор Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Микола Жулинський (Київ) та доктор філологічних наук, член-кореспондент НАН України, професор, директор Інституту Івана Франка НАН України Євген Нахлік (Львів).

Докторка економічних наук, професорка Національного університету «Львівська політехніка», Голова ВГО «Союз Українок» Орислава Сидорчук на підтримку акції союзу «Калина» посадила кущ українського символу на території Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, а також вручила подяки ВГО «Союз Українок» ректору НДУ Олександр Самойленку та міському голові Ніжина Олександр Кодолі. На зібранні також презентували ювілейний конверт та

марку, що були випущені Укрпоштою до сторіччя з дня заснування ВГО «Союз Українок». Ця потужна націєтворча організація почалася 1910 року зі львівського «Кружка Ганни Барвінок».

Звернення до учасників конференції директора Департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації, кандидата наук з державного управління Олега Паски зачитала спеціаліст Департаменту освіти і науки, магістр богослов'я Ореслава Хомик.

З вітальним словом до учасників наукового зібрання звернувся керівник Центру регіонального вивчення культури Полісся, заслужений діяч науки і техніки України, доктор філологічних наук, професор Ніжинського державного університету Григорій Самойленко.

А потім розпочалося пленарне засідання конференції, на якому з доповідями виступили: професор Василь Яременко «Мемуарно-епістолярна спадщина Ганни Барвінок» (Київ);

докторка філологічних наук, професорка кафедри фольклористики Київського національного університету імені Тараса Шевченка Олена Івановська «Олександра Білозерська-Куліш: в обороні української ідентичності»; професор Євген Нахлік «Ганна Барвінок та Іван Франко у взаєминах, характеристиках та оцінках» (Львів).

Після традиційної брейк-кави розпочалася презентація наукової монографії Григорія Самойленка «Пантелеймон Куліш і Ганна Барвінок: доля, Україна, любов (мотронівський період життя і творчості)». Модераторка презентації докторка філологічних наук, заступниця директора з наукової роботи Інституту Івана Франка НАН України Алла Швець надала слово автору монографії професорові Григорію Самойленку. З відгуками та рецензіями на книгу виступили:

доктор філологічних наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка Святослав Пилипчук; член Національної спілки письменників України, кандидат педагогічних наук, доцент НДУ Олександр Забарний; директорка Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою НДУ імені Миколи Гоголя, членкиня Національної спілки журналістів України Надія Онищенко; кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри прикладної лінгвістики національного університету «Львівська політехніка» Оксана Левицька. Відбулася традиційна для такого заходу автограф-сесія з автором.

27 науковців з Києва, Львова, Харкова, Луцька, Чернігова, Ніжина, Дніпропетровська, Вінниці, Бердянська виголосили свої наукові доповіді на конференції. Завершився перший день наукового зібрання екскурсією до Музейного комплексу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

27 травня учасники поїхали з Ніжина до Оленівки, де вшанували пам'ять Ганни Барвінок на могилі письменниці в Мотронівці, здійснили екскурсію до музею-заповідника Пантелеймона Куліша «Ганнина Пустинь», провели Круглий стіл «Доля нашого жіноцтва стоїть тепер на переломі: націокультурний чин українок минулого і сучасності».

Сьогодні ми повертаємо в Національний пантеон жінку-українку, котра в літературній творчості та громадському житті продовжила концепцію культурного націоналізму, розроблену її чоловіком, поетом, перекладачем, письменником і видавцем Пантелеймоном Кулішем.

ПАЛІТУРКА

Велети українського духу

Данило Тянячкєвич

Кирило Трильовський

Маркіян Шашкєвич

Нації, де переважають «нейтральні»... неминуче засуджені на смерть і рабство

В. Липинський

Національна еліта здавна вважається запорукою повноцінного функціонування держави. Обороняючи суверенітет та територіальну цілісність України нині гинуть найкращі. Неможливо назвати всі імена. Їх багато... Дуже багато! Декому ледь виповнилося 18. Вони не встигли реалізувати всі свої плани, але наші герої виконали найвищу місію – пожертвували всім заради незалежності країни, народу, задля миру...

Звідки ця жага до свободи? Та вона завжди в нас була. Просто декому це було дуже не вигідно, і своєю «братньою опікою» вони намагалися придушити ці риси нашого народу, насамперед боролися з інтелігенцією. Щоб пересвідчитися в цьому раджу прочитати науково-популярне видання почесної професорки ТНЕУ, членкині НТШ, членкині товариства «СловоСвіт», кандидатки фізико-математичних наук Ольги Збожної «Три Велети українського духу».

Ольга Михайлівна стверджує, що навіть перебуваючи в підневільному стані наші пра-пра діди продовжували боротьбу за свої традиції, мову та віру. Провідна роль у цій нелегкій справі належала молоді. Саме тому авторка присвячує книгу Маркіянові Шашкевичу, Данилові Тянячкєвичу та Кирилові Трильовському. Ольга Збожна доводить, що саме вони були визначними особистостями української національної еліти. Також авторка фрагментарно висвітлює деякі аспекти діяльності таких культурних діячів, як Пантелеймон Куліш, Іван Пулюй, Костянтина Малицька (Віра Лебедева).

Як слушно зауважує Ольга Михайлівна, провідна роль у формуванні національної еліти належить вихованню. Маркіян Шашкевич – один із засновників «Руської трійці» – змалку мав горду незалежну вдачу, за часів підневільного стану України він мав силу духу зробити таку заяву: «Ти не неволі син!» Вважав, що дорога до незалежності рідної землі неможлива без повернення до рідної мови. Не розумів, чому деякі українці цураються рідної мови, яка є національним кодифікатом:

Національна справа — це корінний інтерес усього народу і громадянства, совість кожного з нас; вона не відсуває всіх інших справ, інтересів та ідеалів, але нерозривно з ними зв'язана, і ніхто не має права затуляти вуха від тривожних голосів.

Іван Дзюба

Чому ся не встидати маєм

Чом чужую полюбляєм?..

Резонансу набула серед сучасників Шашкевича його книга «Азбука і abecadlo». 1836 року він написав українською мовою «Читанку» для дітей рідного краю.

Водночас на Східних українських землях, які були поневолені Московією, виникає таємна організація «Братство Кирила і Мефодія». Її члени хотіли закласти школи з рідною мовою навчання, видавати книжки для народу. Згодом царський уряд за таку діяльність покарав її учасників, а саме брательство було ліквідовано.

Ольга Михайлівна зауважує, що важливу роль у вихованні молоді відіграла просвітницька діяльність Пантелеймона Куліша та функціонування «Громад», які були засновані в Києві, Чернігові, Харкові, Полтаві, Одесі. Саме в «Громаді» виховувався автор гімну України Павло Чубинський. Пантелеймон Куліш у бібліотеках та архівах європейських країн по крихтах збирав правдиву історію рідної землі. Саме йому належить українськомовний переклад Святого Письма Старого Завіту. А вже разом з Іваном Пулюєм він перекладав Святе Письмо Нового Завіту.

Чимало зусиль для розвитку

української ідеї доклав і Данило Тянячкєвич – вихованець Львівської духовної семінарії, а в подальшому священник Української Греко-Католицької Церкви, публіцист (псевдонім – Грицько Будеволя). Під впливом Пантелеймона Куліша і громадівців на підросійських українських землях заснував на підавстрійських землях аналогічні молодіжні товариства «Громади», які стали школою навчання та виховання української національної еліти. Як зазначає Ольга Збожна: «Данило Тянячкєвич усе своє життя працював для добра свого народу. Він єднав його, ділився з ним останнім шматком хліба, а сам часто залишався без нього». Не боявся в ті часи сказати таке: «І є він (український народ – авт.) проти волі всіх гегемонів і

узурпаторів, що раді б його по-своєму знівелювати і згладити з карти світу – є самодостатнім народом».

Яка ж актуальна нині думка Івана Пулюя, висловлена 1915 року в брошурі «Україна і її міжнародне політичне значення»: «Поневолені народи Росії мають бути звільнені і організовані у самостійні держави. Але найзначнішим для здійснення цієї високої мети, для встановлення тривалого миру в Європі може бути тільки самостійна Україна. Самостійність України є, на наш погляд, ключем до мирного дому Європи».

На похороні Данила Тянячкевича парох Тома Дуткевич, сказав таке: «Справді дивна й незвична була ця людина, що не шукала нічого для себе, а давала усю свою душу для добра загалу. Тим стояв він високо в очах духовенства й був нашим моральним провідником». Своїми словами і вчинками о. Данило повернув українському народові внуків і правнуків, тих, чий діди і прадіди відріклися від свого українського спадку.

Третій велет – Кирило Трильовський – член Української Радикальної партії, засновник руханково-протипожежних товариств «Січ» та «Українські Січові Стрільці». У такий спосіб замаскували від австрійсько-польської цензури реальну мету спільноти: піднесення національної свідомості українців і ліквідація неграмотності. Перше таке товариство Трильовський заснував 5 травня 1900 року в селі Завалля на Снятинщині.

Коли наближалася Перша світова війна Трильовський реорганізував Руханково-протипожежне товариство «Січ». 18 березня 1913 року зареєстрував його під назвою «Українські Січові Стрільці», яке згодом стане ядром Української Галицької Армії, а потім і Армії Української Народної Республіки. Ольга Збожна називає Кирила Трильовського засновником Української армії на початку ХХ століття.

Також авторка подає в кінці пісні товариства «Січ». У світли сучасної повномасштабної війни по-особливому резонують слова пісні «В Січ ставай» авторства Віри Лебедевої:

*В кого стане сили і охоти,
В кого чесним жаром серце б'є,
До борби за волю, до роботи
В «Січ» новітню з нами хай стає!
У здоровім тілі дух могутний птах,
Підійме високо волі стяг.*

*А хто рабськи спину в низ схиляє,
Хто ворожій силі йде під лад,
Для такого місця в нас немає,
Трус і зрадник підлий нам не брат!
Наше товариство не згинає пліч!
Вільна була й буде славна «Січ»!*

*Сильні тілом, завзятуші духом
Викуємо племя молоде,
Що не впаде під катів обухом
І на службу зраді не піде!
Розіб'є кайдани, відворожить тьму,
Верне Україні свободу!*

Читаючи книгу Ольги Збожної, усвідомлюєш, що сьогодні чисельність велетів українського духу зростає. Ми не збилися на манівці, ми перейняли лампади від своїх пращурів. І українці, які колись доєднувалися до товариства «Українських Січових Стрільців», вступають до лав Збройних Сил України. Ми живемо й працюємо для добра свого народу, як робили це свого часу члени організації «Братство Кирила і Мефодія», учасники «Громад», діяльність яких висвітлює на сторінках книги «Три Велети українського духу» Ольга Михайлівна Збожна.

Дарія БОБРИК

Козак наспівав на дрони

У місті Едмонтон, столиці канадської провінції Альберта, відбувся благодійний концерт Козака Сіромахи (Олександра Люббоженка), котрий відомий колоритним народним стилем творчості і слідуванням козацьким традиціям.

Культурну подію організувала Українська національна молодіжна федерація – УНМФ Едмонтон (Ukrainian National Youth Federation – UNYF Edmonton) за підтримки Української національної федерації Канади в Едмонтоні (Ukrainian National Federation of Canada – Edmonton branch), Організації українок Канади (Ukrainian Women's Organization of Canada) та Едмонтонського товариства (Edmonton Society).

Під час концерту вдалося зібрати понад 6020 доларів на купівлю дронів для 59 окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка.

Концерт відвідав Генеральний консул України Олександр Данилейко.

«Пісні, байки, оповіді із серця українського козацтва, які надихають мужністю, прагненням волі, і вселяють віру в нашу перемогу!», – наголосили в Генеральному консульстві.

Зауважимо, що Козак Сіромаха (Олександр Люббоженко) народився в місті Дніпрі. Служив в АТО. 2018 року був учасником восьмого сезону телешоу «Голос країни».

Нагадаємо, Організація українок Канади ім. Ольги Басараб в Едмонтоні організувала великодній концерт і благодійний ярмарок «Весняний Цвіт та Дух України».

Фото: Consulate General of Ukraine in Edmonton, Ukrainian National Youth Federation - UNYF Edmonton / Фейсбук

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3700587-u-kanadi-diaspora-organizuvana-la-koncert-ukrainskogo-etnospivaka-kozaka-siromahi.html>

Незасвоєні уроки Володимира Яніва

Останнім часом помітною стала тенденція сучасних інтелектуалів до перепрочитання (тобто звиряння з часом) власних спостережень/роздумів/апеляцій, що несуть імпульс засадничих для суспільства та громадян тез. Для мене такими визначальними стали тези/уроки Володимира Яніва – українського еміграційного вченого-етнопсихолога, до яких я все частіше повертаюся думками останнім часом

Яскравий життєвий шлях, вагомий послужний список, неординарні роздуми цього вченого й патріота України стали приводом

для написання моєї статті «Діагноз традиційній українській недозі поставив Володимир Янів, ім'я якого повертається в Україну», опублікованій 4 березня 1999 р. у «Літературній Україні» – ще коли тема українського європеїзму не була настільки «модною» й, даруйте, спекулятивною. А ще, можливо, й те, що він належить до когорти фундаторів Українського Вільного Університету, тривалий час (з 1968 по 1986 рр.) був його ректором, продовжуючи традиції засновників цього закладу довоєнного, Празького періоду (1921–1945 рр.: до Праги переїхав після короткочасного функціонування 1921 р. у Відні, освяченого причетністю Михайла Грушевського й Олександра Колесси). Виконуючи протягом своєї сторічної історії місію посла України в Європі, УВУ став не тільки закладом української освіти й науки, а й перетворився на осередок поширення демократичних прав і свобод. «Обличчя» УВУ як помітного поза Україною осередку розвитку політології, права, геополітичних та економічних дисциплін, історії, українознавства, філософії, історії української культури – тих наук, що здебільшого в радянській Україні подавалися фальшовано, підганялися під певні ідеологічні схеми, визначали учені світового рівня: Степан Смаль-Стоцький, Дмитро Антонович, Станіслав Дністрянський, Володимир Старосольський, Августин Волошин, Дмитро Дорощенко, Олександр Лотоцький, Михайло Лозинський, Іван Мірчук, Олександр Шульгин, Юрій Панейко, Володимир Кубійович, Наталія Полонська-Василенко та ін.

Мені ж довелося побувати на літніх сесіях УВУ в 1993-му, 1994-му та 1997-му рр., уже після смерті В. Яніва (1991 р.), однак там ще викладали професори найвищого наукового вишколу Ярослав Розумний, Іван Кошелівець, Ігор Качуровський, Аркадій Жуковський, Леонід Рудницький та ін., лекційні виклади котрих відкривали нам у середині 1990-х рр. простір зовсім іншого рівня мислення, ніж це було в тодішній Україні (останній мій приїзд до Мюнхена завершився захистом докторату про творчість письменника-шістдесятника Валерія Шевчука в європейському контексті). Кожен з-поміж цих українських достойників залишив свій яскравий слід у моїй пам'яті, значною мірою вплинувши на подальший життєвий шлях і вибір засадничих наукових принципів. Але слід, залишений ознайомленням із творчою спадщиною Володимира Яніва, напевно особливий. І я спробую вкласти його у кілька тез, що мали би бути засвоєні українцями за ці декілька десятиліть, однак досі мають статус архіактуальних.

Отже, залишивши поза рамками цього тексту екскурс у науковий спадок не всім, можливо, відомого вченого, вирізнямо лише кілька промовистих його тез:

ЧАСТИНА ПЕРША – персоналістська, що переростає у суспільну:

Причини багатьох наших економічних, соціальних, соціокультурних та інших негараздів можна було б звести до трьох симптомів, що їх із незабгненою впертістю виявляє уражений задавненою хворобою наш український соціум. Найлегше було б пояснити все отим крилатим висловом, що набив уже оскомину, проте не втрачає своєї абсолютної актуальності: «*Де два українці, там три гетьмани*». І це не зі сфери жарту, а зі сфери етнопсихології. Отже, хай то буде симптомом першим. Другий же найліпше висловити спостереженням Володимира Яніва: «*...ми до підвищення власної вартості не змагаємо шляхом впертого виявлення себе, але знижуванням вартості інших, знецінюванням їхньої вартості, досягнень, праці...*» (В. Янів. «Нариси до історії української етнопсихології». Мюнхен, 1993. С. 29). Є ще й третій, дуже показовий симптом, також завважений цим дослідником: «*Не підношення себе догори, але стягання інших вниз стає характеристичною недугою, і це призводить до фальшивого розуміння рівності, яка в нас розуміється не як рівність старту, але як рівність осягів, чого ніде у світі нема й бути не може*» (Там само. С. 29–30). Приклади кожен може навести свої – персональні.

ЧАСТИНА ДРУГА – яка впливає з першої – геополітична:

1996 р. в Українському Вільному Університеті побачила окремим виданням габілітаційна праця В. Яніва «Психологічні основи окциденталізму», написана в 1941–1948 рр., де автор на підставі широких досліджень та узагальнень з психологічної та культурологічної перспектив досліджує питання приналежності України до Європи в контексті різниці чи протиставлень, що існують між Європою, Сходом, Росією та Америкою. Вона цікава нам і донині. Бо ж її квінтесенцією можна вважати фразу: «*Тривожне питання: чи ідеал вічної Європи є нашим ідеалом чи ні? Відшукати первні нашої духовності, проаналізувати себе, сягнути до джерел, відчистити духовність від намулу чужого, розкладового, руйнуючого, щоб іти до абсолютного Добра – це є те єдине на потребу, від якого залежить майбутнє України*» (В. Янів. «Психологічні основи окциденталізму». Мюнхен, 1996. С. 188). Так, мовби сьогодні мовлені ці слова...

Усіма своїми працями засвідчуючи синівську приналежність до землі, на яку йому так і не судилося повернутися, Володимир Янів залишив нам прозірливе (як хотілося мені сподіватися тоді, 1999-го, у рік написання згаданої статті) послання: «*... наша межовість у майбутньому може статися для нас нашою силою, так як поки що вона є нашою слабкістю. Вона може статися основою нашої неповторної оригінальності і нашої післанництва*» (В. Янів. «Нариси до історії української етнопсихології». Мюнхен, 1993. С. 140).

«Тож чи стане наше межове, унікальне становище між Заходом і Сходом нашою величчю й силою, і коли воно прийде, те наше унікальне майбутнє? Чи не тоді, коли позбудемося питомої української хвороби, діагноз якій поставив Володимир Янів?» Такими рядками завершувалася моя давня стаття... Не бачу підстав будь-що змінювати у цьому риторичному посиленні, хоч і минуло звідтоді майже чверть століття. Надто він гостро актуальний...

ЧАСТИНА ТРЕТЯ – підсумкова:

Хто слухає – той почує...

Березень 2023 р.

Людмила ТАРНАШИНСЬКА

«Кооперативна думка» в Острозькій академії

На сайті Інституту досліджень української діаспори імені професора Любомира Винара Національного університету «Острозька академія» доступний для читання журнал «Кооперативна думка», який було оцифровано в межах проекту Інституту за співпраці з Українською Федеральною Кредитною Спілкою (УФКС, м. Рочестер, штат Нью-Йорк, США) та з Бібліотекою української діаспори імені сенатора Джона Маккейна (м. Дніпро, Україна). Грантову підтримку для реалізації проекту надала родина Тамари і Володимира Денисенків із Рочестера.

«Кооперативна думка» – друкований орган УФКС, яка цього року відзначає 70-річчя. Періодичне видання виходить із моменту заснування Спілки і до сьогодні, тому є важливим джерелом до вивчення її історії. Його перша назва – «Інформативний листок Української Кооперативної Кредитової Спілки в Рочестері».

Часопис виконує доволі широке коло функцій, адже водночас ілюструє віхи діяльності УФКС, а також є збіркою різної ділової інформації, наприклад, проміжних і річних фінансових звітів. У такий спосіб він допомагає не лише ознайомлювати членів УФКС з поточною роботою організації, а й сприяє підтриманню зв'язків із громадськістю, виробленню довіри до себе завдяки прозорості даних. Сьогодні він друкується українською і англійською мовами, що робить його доступнішим для широкої аудиторії.

На сторінках видання можна натрапити на публікації про історію кооперативного руху, персоналії, пов'язані з діяльністю Спілки, відомості про діяльність української громади в Рочестері та ін.

Сучасний геноцид

Світовий конгрес українців (СКУ) закликав світову спільноту, національні парламенти, а також міжнародні організації визнати російські військові дії в Україні сучасним геноцидом українського народу. Відповідна заява розміщена на сайті СКУ.

У Конгресі нагадали, що свідчення колишніх бійців групи «вагнера», оприлюднені нещодавно російською правозахисною групою Gulagu.net, шокували весь світ та надали нові жакливі докази геноциду, здійснюваного російськими військами проти українців в Україні.

Наголошується, що ці нові жакливі деталі звірств, вчинених росіянами в Україні, укотре доводять спланований та умисний характер російського винищення українських людей.

У зв'язку з цим СКУ закликає всі миролюбні держави світу не мовчати та негайно об'єднати зусилля, щоб зупинити це абсолютне зло.

Також СКУ звернувся із закликом до українських громад і друзів України по всьому світу адвокатувати перед їхніми урядами, обраними посадовцями та громадянським суспільством необхідність:

- визнати російські військові злочини та звірства в Україні геноцидом українського народу;
- визнати росію державою-спонсором тероризму/терористичною державою;
- визнати групу «вагнера» міжнародною терористичною організацією;

Реалізація проекту з оцифрування «Кооперативної думки» робить журнал доступним для дослідників, студентів і викладачів, журналістів, представників українських громад із різних частин світу та всіх, хто цікавиться багатогранною історією світового українства, зокрема українців у США.

На сайті Інституту досліджень української діаспори НаУОА представлено перші 215 випусків видання, номер 216 і наступні доступні на сайті УФКС.

Посилання для перегляду журналу на сайті Інституту досліджень української діаспори НаУОА: <https://didud.oa.edu.ua/nasha-diyalnist/kooperativna-dumka/>

Назар МАРТИНЮК,
науковий співробітник Інституту досліджень української діаспори імені професора Любомира Винара Національного університету «Острозька академія»

- створити Міжнародний трибунал з воєнних злочинів росії, який би розслідував злочини російської федерації, її керівництва, а також усіх винних у вчиненні воєнних злочинів та злочинів проти людяності в Україні.

Як повідомлялося, російська правозахисна організація Gulagu.net опублікувала свідчення про воєнні злочини, скоєні за наказом Євгенія Пригожина його підлеглими із групи «вагнера». У відео представлені двоє екскомандирів групи, які зізнаються у вбивствах людей у Бахмуті та Соледарі, зокрема дітей.

Перший з них розповів, що його група розстріляла 24 дитини, зокрема неповнолітніх у Бахмуті вбивали просто через татування.

Другий «вагнерівець» розповів, що вони творили, коли заходили в Соледар та Бахмут.

«Я цією рукою виконав наказ, убив дітей. Розумієш, за наказом. Те що ми... Нам давали команду зачистити та знищити всіх. Ми йшли та вбивали всіх – жінок, чоловіків, пенсіонерів та дітей, у тому числі маленьких – п'ятирічних», – розповів він.

Офіс Генпрокурора України перевіряє інформацію щодо вчинення воєнних злочинів командирами та учасниками ПВК «вагнер».

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак заявив, що Україна дізнається про всі факти російських воєнних злочинів і знайде кожного, хто їх вчиняв.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3697858-diaspora-zaklikala-svit-viznati-dii-rosii-vidnosno-ukrainciv-genocidom.html>

У найважчі часи

У столиці Німеччини 27–28 травня відбувся XIV З'їзд Європейського конгресу українців (ЄКУ), у якому взяли участь 50 представників українських громад Європи та гості організації.

Як передає Укрінформ, про це Європейський конгрес українців повідомив у фейсбуці.

«Під час нарад підкреслено інтерес громад підсилювати мережування організацій у Європі, а також координації на міжнародному рівні для протидії російським впливам. Обговорено розвиток дій робочих груп ЄКУ (дипломатичної, громадської, гуманітарної, інформаційної) і регіональних платформ організації», – мовиться в дописі.

Під час з'їзду представили свою діяльність молоді організації, зокрема з Німеччини, Чехії, Польщі, Молдови, Чорногорії, Північної Македонії та Грузії. Також було обрано нове керівництво організації та прийнято нові організації до її складу.

Зауважується, що ЄКУ в співпраці з партнерами з Українського центру безпеки та співпраці відкриє

представництво в Україні та підсилить роботу офісу в Брюсселі.

ЄКУ висловив подяку Посольству України в Німеччині й українським організаціям Німеччини. Захід відбувся за підтримки організації IСMPD.

Нагадаємо, президент Світового конгресу українців (СКУ) Павло Грод під час поїздки до Берліна в рамках візиту до Європи «Підтримка України у найважчі часи» зустрівся з німецькими політиками та представниками української громади.

Фото: European Congress of Ukrainians, World Congress of Ukrainian Youth Organizations / Фейсбук
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3715586-u-berlini-vidbuvsja-zizd-evropejskogo-kongresu-ukrainciv.html>

ОРНАМЕНТИ СПАДЩИНИ

У Національному музеї жінки в Ханой (Vietnamese Women's Museum) відбувся захід «Кольори спадщини», метою якого було показати спільності багатотисячолетніх культур України та В'єтнаму в сучасному вбранні обох народів.

Як передає Укрінформ, про це у Фейсбуці повідомила дружина посла України у В'єтнамі Ірина Гаман.

«Ця ідея за моменту її зародження об'єднала нас, залучених до процесу підготовки, організаційно й емоційно. Наймовірні дизайнерки, культурні амбасадорки своїх країн Оксана Полонець і Ле Тхі Лан Хионг втілили у фантастичний спосіб задум в реальність», – написала вона.

За словами пані Гаман, на подіумі зустрілися витончені в'єтнамські аузаї (традиційний одяг В'єтнаму) з вишитими картинами з історії, з повсякденного життя, та неймовірні українські сукні, сорочки, що грають розмаїттям кольорів та різноманітністю квіткових і геометричних орнаментів.

«Це був космічний симбіоз двох культур у супроводі музики українських Карпат та гір В'єтнаму», – поділилася враженнями вона. Пані Гаман також поінформувала, що частиною заходу була експозиція професійних фотографій від Майстерні «Треті Півні», світлини з проекту «Наше», виконані спільно з Етногалереєю Роксоляни Шимчук і магазином Давній народний одяг.

«Розкішні автентичні строї, вишукані вінки, намиста в неповторних роботах зачаровують. Ці світлини – це демонстрація зв'язку, витоків, куди незмінно повертаємося. Коріння – те, що тримає нас на цій землі», – написала дружина посла України.

Вона зауважила, що емоційною кульмінацією вечора був показ одного особливого аузаю.

«На ньому – картина Олі Гайдамаки "Будь!"... Вишита рукою в'єтнамської майстрині Україна, огорнута крилами янгола, на аузаї провідної дизайнерки В'єтнаму Лан Хионг... Ця неймовірна історія заслуговує окремого допису», – розповіла пані Гаман.

Вона подякувала всім в'єтнамським однодумцям та спонсорам, завдяки яким відбувся цей захід: TMG GROUP, Nасоосча Теа.

Подію було організовано спільно Посольством України у В'єтнамі та В'єтнамським музеєм жінки.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3713466-ukrainske-vbranna-predstavili-na-zahodi-kolori-spadsini-u-stolici-vietnamu.html>

4 квітня 2023 р.

Дорога родині св. пам'яті Михайла Парипси!

Дорогі українці в Казахстані!

Світовий Конгрес Українців (СКУ) з великим болем отримав сумну вістку про відхід у засвіти св. пам'яті Михайла Парипси – відомого українського громадського діяча та чинного голови складової організації СКУ, Асоціації «Українці Казахстану».

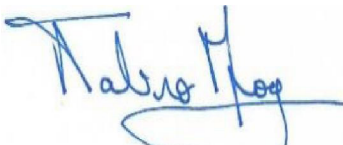
Смерть Михайла Парипси є непоправною втратою як для його рідних та українців у Казахстані, так і для СКУ та його мережі у всьому світі. У СКУ Михайло Парипса був добре знаний як довголітній український провідник у Казахстані, який гідно пройшов свій земний шлях з Україною в душі, наполегливо діючи задля утвердження її незалежності та збереження українських національних цінностей за межами батьківської землі. У цих та інших питаннях св. пам'яті Михайло Парипса довгі роки співпрацював на світовому рівні з СКУ, вболіваючи і активно відгукуючись на актуальні справи, та був постійним учасником конгресів і річних загальних зборів СКУ. Ми також пам'ятаємо пана Михайла як людину з такими загальнолюдськими чеснотами, як природжена мудрість, інтелігентність, доброта та чудова вдача і природне почуття гумору.

СКУ також високо цінує провідну роль св. пам'яті Михайла Парипси в розбудові українського громадського життя на національному рівні, зокрема як ініціатора, засновника та незмінного голови Асоціації «Українці Казахстану» від 1999 року. Великих зусиль він також доклав для розбудови місцевої павлодарської громади, включно й Товариства української культури, його хорového колективу, ансамблю бандуристів, школи національного відродження, циклу українських радіопередач, а також храму Української Греко-Католицької церкви святих апостолів Петра і Павла. Одночасно пан Михайло до останніх днів був дієвим членом президії Української всесвітньої координаційної ради та Асамблеї народу Казахстану.

За високі заслуги св. пам'яті Михайло Парипса був нагороджений найвищою нагородою СКУ – медаллю св. Володимира Великого, а також низкою державних нагород України і Казахстану, зокрема орденом України «За заслуги» II і III ступеня, орденом Республіки Казахстан «Достик» («Дружба») II ступеня та відзнакою «Золота медаль» Асамблеї народу Казахстану.

Провід і членство СКУ глибоко сумують у зв'язку з відходом у вічність св. пам'яті Михайла Парипси та моляться за упокій його світлої душі. Вічна йому пам'ять!

З повагою,

Павло ГРОД

Президент СКУ

Засновник – Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Реєстраційне свідоцтво
№ 352-24ПР, серія ЧГ,
від 6 березня 2007 року
Р/р 31253365108946 НДУ ім. М. Гоголя
код 02125668 ДКСУ м. Київ
МФО 820172

(благодійний внесок на розвиток Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою)

Склад редакції:

Онищенко Н. П., редакторка,
Мельничук О. В., докт. фіз.-мат. наук, проф.,
Михед П. В., докт. філол. наук, проф.,
Самойленко Г. В., докт. філол. наук, проф.
Макет, верстка та коректура – Бобрик Д. М.

Адреса редакції:

Центр гуманітарної співпраці
з українською діаспорою, кімната 210
вул. Графська, 2,
м. Ніжин, 16602, Україна
Тел./факс: (04631) 7-19-59
E-mail: ukr_diaspora@ukr.net,
diaspora@ndu.edu.ua

<http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/tsentr-gumanitarnoji-spiivpratsi-z-ukrajinskoju-diasporoyu/vidannya-ukrajinskij-dim>